

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Energía, Cooperación e Sustentabilidade		Código	730547015
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Enxeñaría Industrial			
Coordinación	Rodríguez Gómez, Benigno Antonio	Correo electrónico	benigno.rodriguez@udc.es	
Profesorado	Rodríguez Gómez, Benigno Antonio	Correo electrónico	benigno.rodriguez@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
O alumno será capaz de avaliar e xestionar os Índices Enerxéticos e de Sostibilidade	AM13	BM1 BM2 BM3 BM6 BM9 BM16 BM18	CM2 CM4
O alumno será capaz de atopar solucións para sistemas enerxéticos estables, accesibles e ambientalmente aceptables	AM13	BM2 BM7 BM10	CM2 CM4 CM5
O alumno será capaz de propoñer proxectos de cooperación para o desenvolvemento humano sostible co enfoque do Marco Lóxico		BM1 BM3 BM4 BM5 BM16 BM18	CM2 CM4 CM5

Contidos	
Temas	Subtemas
Sostibilidade Enerxética.	Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable Ciclo de Vida O papel da Enerxía na Economía Circular
Cooperación ao desenvolvemento.	Actores do sistema internacional de cooperación para o desenvolvemento Desenvolvemento humano e estratexias de intervención
Participación en proxectos de cooperación internacional	Os instrumentos da cooperación internacional para o desenvolvemento A xestión do ciclo das accións de cooperación O Enfoque do Marco Lóxico

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A13 B4 B6 B9 B10 B16 B18 C5	6	18	24
Aprendizaxe colaborativa	B1 B3 B5 B7 B9 B10 B18 C5	6	6	12
Análise de fontes documentais	A13 B3 B5 B9 C4 C5	0	16	16
Sesión maxistral	A13 B3 B6 C2 C4	5	10	15
Mesa redonda	B1 B2 B3 B5 B7 C2 C4	2	4	6
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados. Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do "cómo facer as cousas?". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Mesa redonda	Técnica de dinámica de grupos en que un grupo de especialistas nun tema, que teñen puntos de vista diverxentes ou contraditorios, levan a cabo unha discusión diante dun grupo coordinados por un moderador.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	O profesor guía ao alumnado na preparación de temas propostos, para que entre eles fagan un bo reparto das tarefas necesarias no desenvolvemento dun tema.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Mesa redonda	B1 B2 B3 B5 B7 C2 C4	Valoraranse os seguintes aspectos: Presenza intervención e participación activa no debate. Elaboración de documentos posteriores no caso de que se solicítase a súa entrega.	20

Traballos tutelados	A13 B4 B6 B9 B10 B16 B18 C5	Valorarase o proceso de elaboración e o resultado final acadado, tendo en conta o esforzo realizado, e o interese final do produto logrado.	30
Aprendizaxe colaborativa	B1 B3 B5 B7 B9 B10 B18 C5	Valorarase a participación no grupo, e o resultado alcanzado que deberá demostrarse mediante exposición ou presentación dun documento de carácter individual ou conxunto.	25
Análise de fontes documentais	A13 B3 B5 B9 C4 C5	Esta actividade pode servir como base tanto aos traballos tutelados, como á aprendizaxe colaborativa. Pero tamén pode ser independente das mesmas. Solicitarase a entrega dun traballo individual relativo as fontes analizadas	25

Observacións avaliación

Se por calquera causa non se podesen levar a cabo a actividade de Mesa Redonda a súa puntuación pasarase aos traballos tutelados, que nese caso poderán alcanzar os 50 puntos.

Ademais do indicado enriba, individualmente e tendo en conta a casuística persoal poderan acordarse outras vías de avaliación, cando por motivos razoables así o consideren as partes.

Considerase ademais a posibilidade de que na cualificación final da materia podan ser aplicadas estratexias de coevaluación e autoevaluación.

Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, segundo establece a "NORMA QUE REGULA O RÉXIME DE DEDICACIÓN AO ESTUDO DOS ESTUDANTES DE GRAO E MÁSTER UNIVERSITARIO NA UDC (Arts. 2.3; 3.b; 4.3 e 7.5) (04/05/2017):

Se este alumnado pode participar de xeito telemático nas clases do curso, seguirase o mesmo procedemento de avaliación que co resto do alumnado.

No caso de non darse a condición anterior, deberán concertar ao inicio da materia un réxime de titorías regulares co profesor, para seguir o desenvolvemento da materia mediante a realización de traballos, e planificar a súa entrega e exposición.

No caso de non supera a materia na primeira oportunidade, deberán presentarse á realización dunha proba obxectiva na segunda oportunidade.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Fernández Franco, Lorenzo y Román Marugán, Paloma (2013). Manual de cooperación al desarrollo . Madrid: Síntesis - Jonker Geral/ Jan Harmsen (2013). Ingeniería para la Sostenibilidad. Barcelona: Reverté Aínda que a bibliografía poder ter un sentido orientador, durante o curso farase análise de fontes documentais suxeridas na aula que normalmente serán recursos da rede.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías